

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

Learning Management Model to Raise the Value of the Visual Arts, Local Heritage
Study PhraBot, Sacred Cloth Products

สมพร ธรรมรัตน์¹ ไกรเดช ไกรสกุล² และ สืบพงศ์ ธรรมชาติ³

Somporn Thammarat¹ Kraidej Kraisakul² and Suebpong Thammachat³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ 2. แบบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเกิดจากหลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนมุ่งสอนเพียงให้เห็นคุณค่าแต่ไม่ได้นำความรู้ความสามารถไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดการยกระดับคุณค่าให้ได้มาซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาต่อยอดเป็นของตนเอง 2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ประกอบด้วยองค์ประกอบใหญ่คือ 2.1 วิเคราะห์หลักสูตร 2.2 การกำหนดประสงค์การเรียนรู้ 2.3 การกำหนดเนื้อหา 2.4 การกำหนดสื่อและวิธีการสอน 2.5 การวิเคราะห์ผู้เรียน/จัดกลุ่มผู้เรียน 2.6 ออกแบบกิจกรรม 2.7 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ SK2D 2.7.1 ขวนให้ดู 2.7.2 คุยให้รู้ 2.7.3 ทำดูให้เป็น 2.7.4 เน้นให้เกิดนวัตกรรม 2.8 วัดผลและประเมินผล 2.9 ปรับปรุงพัฒนาการเรียนรู้ 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีทักษะในการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษา ผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การยกระดับคุณค่า งานทัศนศิลป์ ผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

¹ Doctor of Philosophy Innovation Management for Development Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

² อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

² Lecturer of the Innovation Management for Development Curriculum, Graduate School, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

³ ผู้อำนวยการอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

³ Walailak Abode of Culture Walailak University.

Abstract

The objectives of the research are to study the issue and to raise the value of visual arts, the case studies of Phra Bot, sacred cloth products for high school students. Develop a creative learning management model to raise .The value of visual arts, the case studies of Phra Bot, sacred cloth products for high school students. Study the effectiveness of the creative learning management model to raise the value of visual arts, the case studies of Phra Bot, sacred cloth products for high school students. The samples of this study were 30 high school students by purposive selection from three high schools in Nakhon Si Thammarat. They were 10 students each from Kuankoei suttiwittaya school, Pakpanang school and Ronphiboonkietwasuntharapiwat school. The data were collected by a creative learning management model to raise the value of the visual arts, local heritage study Phra Bot, sacred cloth products. An evaluation form about raising the value of visual arts. Qualitative and quantitative methods were implemented. The research findings were as follow: 1. The learning activity can be advanced. 2. The creative learning management model to raise the value of visual arts, the case studies of Phra Bot, sacred cloth products for high school students, Consisted of 7 main elements. There were a principle goals setting content setting activity operation SK2D model time materials evaluation and 6 sub elements: the teacher's orientation grouping 4-5 students with differentiated learning abilities. teacher's classroom management students' SK 2D learning activity performance development Filing a patent. 3. The level of perceiving visual arts value of the students after by learning management model to raise the value of the visual arts were higher before leaning at the significant at the significant difference level of .01

Key words: Value Creation, Visual Arts, Thangka

ความสำคัญของปัญหาของการวิจัย

คุณค่างานทัศนศิลป์เป็นสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยสายตากรับรู้ทางการมองเห็นในแขนงจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม ทำให้เกิดแรงกระตุ้นและตอบสนองทางด้านจิตใจพร้อมกันนั้นจิตใจของมนุษย์ก็เป็นตัวแปรค่าและกำหนดความงาม ความประณีต เรื่องราว และประโยชน์ต่อสังคมมนุษย์ สำหรับงานทัศนศิลป์ไม่ว่ารูปแบบใดย่อมมีคุณค่าในตัวของ ผลงานเอง ผลงานทัศนศิลป์สามารถแบ่งการรับรู้คุณค่าได้ 2 คุณค่า คือ 1. คุณค่าทางความงาม เป็นการรวบรวมในเรื่องของความประณีต ความละเอียด มีระเบียบ น่าทึ่ง มโหฬาร ประหลาด แปลกหูแปลกตา 2. คุณค่าทางเรื่องราว เป็นการแสดงลักษณะบ่งบอกถึงความหมายเรื่องราวความเกี่ยวข้องและจุดประสงค์แฝงอยู่ในผลงาน สามารถบอกเนื้อหาสาระสำคัญว่ามีอะไร จะต่อไปอย่างไร เพราะทัศนศิลป์แต่ละชิ้นบอกเรื่องราวต่างๆ อยู่ในตัวเอง จึงมองเห็นและเข้าใจได้ง่ายกว่าคุณค่าทางด้านความ

งาม บ้านจอมยุทธ, (2560)

สภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์เกิดจากการเรียนการสอนที่อยู่ในรูปแบบเดิมๆ คือ ครูเป็นศูนย์กลาง การศึกษาประเทศไทยมาช้านาน แนวปฏิบัติดังกล่าวได้วางรากฐานการเรียนแบบตามบทเรียน หรือ การเรียนแบบจดจำ มากกว่าเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ข้อบกพร่องของระบบดังกล่าว เห็นได้จากความไม่กระตือรือร้นของผู้เรียนที่ขาดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ชูติมา ธรรมรักษา, (2011)

ผ้าพระภฏเป็นวัฒนธรรมที่อยู่คู่กับชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีมาตั้งแต่ราว พ.ศ. 1773 สมัยพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราชเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชมหานครหรือเมืองสิบสองนักษัตร ผ้าขึ้นธาตุหรือผ้าพระภฏ (ผ้าวาดรูปพระพุทธรเจ้า) ผืนแรกเป็นผืนผ้ายาว คลื่นซัดมาติดฝั่งที่ชายทะเลปากพนัง ชาวปากพนังแห่ัญเชิญถวายพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราช ต่อมาจึงมีการแห่ผ้าขึ้นธาตุในวันวิสาขบูชา

ช่วงหลังเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับฤดูกาลที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางชาวเมืองสิบสองนักษัตร ตลอดจนพุทธศาสนิกชนชาวไทยทั่วประเทศ จึงเลื่อนมาจัดประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ในวันมาฆบูชา และเรียกขานกันว่า “ประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุนครศรีธรรมราช” เรียกโดยทั่วไปว่า “แห่ผ้าขึ้นธาตุ” ปัจจุบันมีผ้าพระภฏพระราชทาน 5 ผืน สิบพวง ธรรมชาติ, (2559) ซึ่งผู้ที่ได้เข้าร่วมพิธีแห่ผ้าพระภฏมักจะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้วิจัยจึงมองเห็นว่านักเรียนนักศึกษาและเยาวชนทั่วไปควรได้รับส่วนร่วมและรู้จักผ้าพระภฏ จึงเริ่มต้นจากการทดลองจากนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างและพัฒนาสู่รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ดังนั้นการสอนเพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ จึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งควรที่จะรับการพัฒนา และทำนุบำรุงสืบสาน ถวายทอดคุณค่า และหาแนวทางส่งเสริม เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปวางแผนปรับปรุงสร้างจิตสำนึก ในการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาให้มากยิ่งขึ้นด้วยความสำคัญของผ้าพระภฏดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
3. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระภฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การทบทวนเอกสารและวรรณกรรม

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ การขยายขอบเขตความคิดออกไปจากกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่สู่ความคิดใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน เพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น การคิดเพื่อการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งเดิมไปสู่สิ่งใหม่ที่ดีกว่า ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ที่ต่างไปโดยสิ้นเชิงหรือที่เรียกว่า “นวัตกรรม” เพ็ญนิดา ไชยสายัณ, (2552)

การยกระดับคุณค่า เป็นกระบวนการในการสร้างสรรค์คุณค่า (Value Creation) อันจะนำไปสู่มูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจให้สูงขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันจากการลอกเลียนแบบและการตัดราคา รวมทั้งปรับตำแหน่งของธุรกิจสู่ตำแหน่งที่สามารถเป็นผู้กำหนดราคาได้ตามความเหมาะสม นำมาซึ่งรายได้และผลกำไรที่เพิ่มขึ้นความสำเร็จของการยกระดับคุณค่า อยู่ที่การสร้างสมดุลที่ตรงระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นเป็น “คุณค่าเพิ่ม” ที่ผู้บริโภคจะได้รับ และ “มูลค่าเพิ่ม” ที่ผู้ประกอบการคาดหวัง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาธุรกิจที่ยั่งยืนต่อไป ISMED สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, (2558)

วัฒนาพร เชื้อนสุวรรณ (2555) กล่าวว่าไว้ว่า ทฤษฎีศิลปะ (ทัศนศิลป์) เป็นหลักสำคัญสำหรับผู้สร้างสรรคงานศิลปะ และศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะมีคุณค่าอยู่ 2 ประการ คือ คุณค่าทางด้านรูปทรง และคุณค่าทางด้านเรื่องราวคุณค่าด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอาองค์ประกอบของทัศนธาตุ อันได้แก่จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ฯลฯ จัดเข้าด้วยกันทำให้เกิดความสวยงาม ซึ่งแนวทางในการนำองค์ประกอบต่างๆ มาจัดรวมกันนั้นเรียกว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ คุณค่าทางด้านเรื่องราว เป็นเนื้อหา หรือสาระของผลงานที่ศิลปินผู้สร้างสรรคต้องการแสดงออกมาให้ผู้ชมได้สัมผัสรับรู้ โดยอาศัยรูปลักษณ์ที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลป์

ผ้าพระภฏ ของไทยเป็นผ้าผืนสี่เหลี่ยมขนาดยาวหรือขนาดย่อมที่เขียนภาพพระพุทธเจ้า พุทธประวัติหรือทศชาติชาดก ตลอดจนข้อคิดธรรมคำสอน สำหรับห้อยแขวนเป็นพุทธบูชา มีขนาดแตกต่างกันตามคติและความนิยม โดยนิยมเขียนเป็นภาพพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวหรือชานา

ด้วยพระอัครสาวก, เล่าเรื่องพุทธประวัติ จนกระทั่งเรื่องราวอื่นๆ เช่น พระมาลัย ชาตกทชชาติ พระเวสสันดรชาดก พระเจดีย์จุฬามณี และข้อคิดธรรมต่างๆ เพื่อการสักการะประดับ ตกแต่งและประกอบการถ่ายทอดสอนสั่ง เผยแผ่พระศาสนาจนกระทั่งเป็นการสืบทอดและอุทิศส่วนกุศลสร้างผลบุญ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช, (2553)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended learning) เป็นการเรียนแบบเผชิญหน้ากันในห้องเรียนปกติ และการเรียนแบบออนไลน์ โดยมีเป้าหมายเพื่อรวมเอาคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนในห้องเรียนและคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการเรียนการสอนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอย่างอิสระ (Active independent learning) ลดเวลาสอนในห้องเรียน (Garnham & Kaleta, 2002) การเรียนรู้แบบผสมผสานสามารถพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ทำนายและตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น (Driscoll, 2002) และส่งผลให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างสูงสุด (Singh, 2003)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) เป็นวิธีการเรียนแบบหนึ่งที่นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก โดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน และมีหน้าที่รับผิดชอบต่อกันและกัน ทั้งในเรื่องการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์การเรียน หรือแม้แต่การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Slavin, 1987, อ้างถึงใน นันทธีรัตน์ วุฒิเจริญ, 2538: 12) คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2542: 34) ผลจากการวิจัยทั้งหลายพบว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลดีต่อผู้เรียนตรงกันคือ นักเรียนมีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้นมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น และมีสุขภาพจิตดีขึ้น (Johnson, Johnson, & Holubec, 1994, อ้างถึงใน ทิศนา ขมมณี, 2545: 101) นอกจากนี้ยังช่วยยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้งห้องเรียน (วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2541: 44)

การเรียนรู้แบบร่วมมือมีอยู่หลายเทคนิค เทคนิค STAD เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคหนึ่งที่มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) การนำเสนอเนื้อหา 2) การทำงานเป็นทีมหรือกลุ่ม 3) การทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล 4) คะแนนพัฒนาการของสมาชิกแต่ละคน และ 5) การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545: 170)

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้กิจกรรมผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง 3.1 ทัศนธาตุ 3.2 การจัดองค์ประกอบ 3.3 การวาดภาพ 3.4 การออกแบบผลิตภัณฑ์ 3.5 การยกระดับคุณค่า

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย: นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน เลือกรุ่นตัวอย่างแบบเจาะจงจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช 3 โรงเรียน คือโรงเรียนควนเกษสุทธิวิทยา โรงเรียนปากพั่น และโรงเรียนอ่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์ โรงเรียนละ 10 คน เพื่อตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์

ขอบเขตด้านระยะเวลา: ดำเนินการระหว่างปีการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 - ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยและพัฒนา ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ รายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา การยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัศึกษามี 3 ขั้นตอน คือ 1.1 ศึกษาสภาพปัญหา การยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2 ศึกษาสภาพปัญหา การยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก 1.3 ศึกษาสภาพปัญหา การยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ จากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ศึกษาสภาพปัญหา การยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 และสัมภาษณ์ โดยนำข้อคำถามในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 มาเป็นแนวคำถามเพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลจากการศึกษาเอกสารนำมาบันทึกในแบบวิเคราะห์เอกสาร เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู ถอดเทปการสัมภาษณ์ และการจรรยาละเอียดของข้อมูล และเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการทำแบบสอบถาม จำนวน 30 คน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.60 อยู่ในระดับมาก และวิเคราะห์เนื้อหาเสนอข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนา

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มี 3 ขั้นตอน คือ ร่างรูปแบบจากการศึกษาสภาพปัญหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของการวิจัยในระยะที่ 1 มายกร่างรูปแบบ ประเมินความถูกต้องเหมาะสมของรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ทดลองนำร่องกับนักเรียนในโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในระยะที่ 1 แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล นำเครื่องมือที่ผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนควนเกยสุทธิวิทยา เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยการทดลอง 1:1, 1:10 และการทดลอง

ภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.69

ระยะที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มี 2 ขั้นตอน คือ 1. แบบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์และการขอยื่นจดสิทธิบัตร 2. ผลการสอบถามความพึงพอใจของครู/นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชูทิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 30 คน

เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ จำนวน 30 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง ก่อนทดลองให้นักเรียนทำแบบทดสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ก่อนหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกแผนให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์หลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดิมนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จากการศึกษาเอกสาร พบว่าปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของผู้เรียน หลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนว่านักเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน โดยมุ่งเน้นเนื้อหา ความรู้ ความจำ มากกว่าปฏิบัติ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่เรียนได้ชั้นทำตามแบบ ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะสร้างสรรค์ผลงานด้วยความคิดของตนเอง ส่วนสื่อการจัดการเรียนรู้ไม่ทันสมัย ไม่มีกิจกรรมที่ในเด็กนักเรียนได้รู้จักการยกระดับคุณค่าผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ครูที่ผ่านการประเมิน

วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ พบว่า ครูสอนเนื้อหาส่วนเป็นใหญ่อธิบายหรือบรรยายให้ฟัง ไม่มีกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้นำความรู้ไปประยุกต์เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และขาดการนำกิจกรรมที่นักเรียนสามารถยก

ระดับคุณค่าและนำไปพัฒนาต่อยอดได้ จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน มีผลจากการตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาการยกระดับคุณภาพงานทัศนศิลป์สรุปผลได้ตามตาราง 1

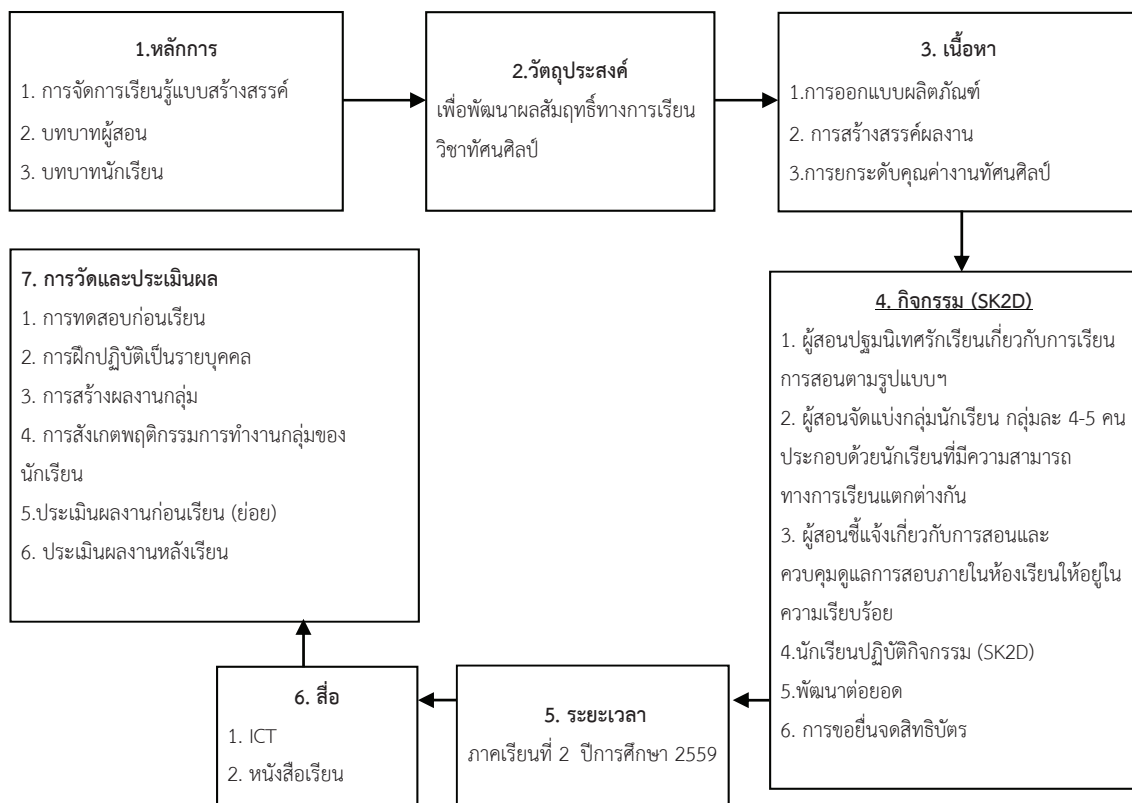
ตาราง 1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาการยกระดับ คุณค่างานทัศนศิลป์

รายการ	Mean	S.D.	ระดับ
1. ฉันเห็นด้วยกับคำพูดที่ว่า เห็นแต่ไม่รู้ รู้แต่ไม่ทำ ทำแต่ไม่พัฒนา	3.90	.80	มาก
2. ฉันไม่เคยออกแบบเองหรือลอกเลียนแบบเลย	3.13	.43	ปานกลาง
3. ฉันไม่เคยโต้แย้งหรือโต้เถียงกับเพื่อนในการออกแบบ	2.67	.66	ปานกลาง
4. ฉันมักจะคิดเรื่องราวต่างๆ ได้ช้า ไม่ทันเพื่อนๆ และไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น	3.20	.48	ปานกลาง
5. ฉันคิดว่าเด็กที่ชอบคิดอะไรแปลกๆ ไปจากเพื่อนๆ	4.27	.52	มาก
6. ฉันคิดว่าถ้ารู้จักสังเกต อ่านหนังสือมากๆ ฉันจะมีความคิดสร้างสรรค์ได้ดี	3.70	.83	มาก
7. ฉันจะทำชิ้นงานตามแบบได้ดีกว่าชิ้นงานที่เป็นการคิดเอง	3.80	.48	มาก
8. ฉันอยากให้ครูใจประเมินผลการเรียนจากการปฏิบัติมากกว่าการทำข้อสอบ	4.43	.72	มาก
9. ฉันอยากให้ครูใจกว้างเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กๆ	4.93	.36	มากที่สุด
10. ฉันไม่ชอบแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวว่าจะไม่ตรงกับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.27	.45	ปานกลาง
11. ฉันรู้สึกเบื่อเมื่อต้องออกแบบเอง	3.60	.93	มาก
12. ฉันไม่ชอบเมื่อครูสอนเรื่องที่ต้องให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	3.47	.62	ปานกลาง
13. ฉันอยากให้ครูสอนเรื่องที่สนุก ไม่เครียด และน่าสนใจ น่าติดตาม	5.00	.00	มากที่สุด
14. อยากให้ครูจัดกิจกรรมการสอนที่ทำให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น	4.80	.40	มากที่สุด
15. ฉันไม่ชอบวิธีการสอนแบบบรรยายหรือให้อ่านเรื่องราวในหนังสือเรียนซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ	4.03	.61	มาก
16. ครูไม่让孩子ได้คิดนานๆ ส่วนใหญ่ครูจะตอบเองเพราะกลัวไม่ทันเวลา	3.07	.98	ปานกลาง
17. ครูมักจะบ่นเสมอว่าเด็กไม่มีความคิดสร้างสรรค์ให้ออกแบบอะไรก็ทำไม่ได้	3.00	1.17	ปานกลาง
18. ฉันไม่เคยสนุกกับการคิดสร้างสรรค์ และรู้สึกเบื่อขาดความมั่นใจทุกครั้งเมื่อต้องออกแบบชิ้นงาน	3.23	.50	ปานกลาง
19. ฉันอยากให้การเรียนในห้องเรียนมีความสนุกสนานเป็นกันเอง มีบรรยากาศที่ดีในการเรียน	4.93	.25	มากที่สุด
20. เมื่อจะซื้ออะไรฉันจะตัดสินใจด้วยความรวดเร็วเสมอไม่ลังเล	3.10	.88	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่าสภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาลำดับแรก ได้แก่ ฉันทายกให้ครูสอนเรื่องที่สนุก ไม่เครียด และน่าสนใจ นำติดตาม (ค่าเฉลี่ย 5.00) ลำดับรองลงมาคือฉันทายกให้ครูใจกว้างเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของเด็กๆ และพึงเหตุผลของเด็กๆ (ค่าเฉลี่ย 4.93) และฉันทายกให้การเรียนในห้องเรียนมีความสุขสนุกสนานเป็นกันเอง มีบรรยากาศที่ดีในการเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.93) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และอยู่ในระดับปานกลาง คือ ฉันทายกได้แย้งหรือโต้เถียงกับเพื่อนในการออกแบบ (ค่าเฉลี่ย 2.67)

ผลจากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพปัญหาในระยะที่ 1 มาพัฒนาเป็นรูป

แบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 7 องค์ประกอบหลัก และ 6 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 7 องค์ประกอบหลัก 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. เนื้อหา 4. กิจกรรม 5. ระยะเวลา 6. สื่อ 7. การวัดและประเมินผล และ 6 องค์ประกอบย่อยซึ่งประกอบด้วย 1. ผู้สอนปฐมนิเทศนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ 2. ผู้สอนจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 4-5 คนประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางเรียนแตกต่างกัน 3. ผู้สอนชี้แจงเกี่ยวกับการสอนและควบคุมแลการสอบภายในห้องเรียนให้อยู่ในความเรียบร้อย 4. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม 5. พัฒนาต่อยอด 6. การขอยื่นจดสิทธิบัตร สำหรับองค์ประกอบที่ 4 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการสอนของ ศุภักษร ฟองจางวาง และ กอบสุข คงมนัส (2559) มาเป็นขั้นตอนของการสอนของ SK2D ปรากฏตามภาพ 1

ภาพ 1 แผนภาพแสดงองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับ คุณค่างานทัศนศิลป์กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1. ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่านักเรียนมีทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์หลังจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ สูงขึ้นกว่าก่อนใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตาราง 2

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ผลการวิจัยดังกล่าว จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.90/87.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถพัฒนาทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของนักเรียนได้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากรูปแบบ

ตาราง 2 การเปรียบเทียบทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ผลการทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	T
ก่อนเรียน	30	13.93	2.586	
หลังเรียน	30	24.31	2.662	24.664

t.01 df = 29 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสภาพปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปัญหาการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกิดจากวิธีการสอนของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาสร้างสรรค์ผลงานทางด้านทัศนศิลป์ จะค่อยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในวิชาที่มีผลต่อคะแนนมากกว่า ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาขาดทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สำคัญครูสอนเน้นให้เด็กปฏิบัติตามคำสั่ง ไม่ได้ฝึกให้เด็กได้มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานด้วยศักยภาพตนเอง เด็กจึงขาดทักษะในการแสดงออก สอดคล้องกับ ชูติมา ธรรมรักษา, (2011) ครูเป็นศูนย์กลาง การศึกษาประเทศไทยมาช้านาน แนวปฏิบัติดังกล่าวได้วางรากฐานการเรียนรู้แบบตามบทเรียน หรือ การเรียนแบบจดจำ มากกว่าเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน ข้อบกพร่องของระบบดังกล่าวเห็นได้จากความไม่กระตือรือร้นของผู้เรียนที่ขาดทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ และไม่มีความคิดสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้พัฒนาขึ้นอย่างมีลำดับขั้นตอน จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์เนื้อหาของผ้าพระบฏ ยกร่างรูปแบบ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการหาประสิทธิภาพจากการทดลองรายบุคคล ทดลองกลุ่มย่อย และทดลองภาคสนาม ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภักษร พองจางวางและกอบสุข คงมนัส 2559 องค์ประกอบของร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง การเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานด้วยภาษาจาวาสคริปต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วจึงพัฒนาเป็นรูปแบบการเรียนการสอนฯ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถนำไปจัดการเรียนรู้อการเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผลการวิจัยดังกล่าว ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่า

งานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะการยกระดับคุณค่า งานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 24.13 ซึ่งสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นรูปแบบที่สามารถเสริมสร้างทักษะการยกระดับคุณค่า งานทัศนศิลป์ ได้เป็นอย่างดีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิง สร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษา ผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่สร้างขึ้นผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิพนธ์ ผลการประเมิน ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี ลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการยกระดับคุณค่างาน ทัศนศิลป์ เนื้อหาที่นำมาสอน เป็นเนื้อหาของผ้าพระบฏ นครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แฝงไว้ด้วย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ความเป็นอยู่สมัยก่อน สภาพธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ ซึ่งเด็กได้ศึกษาแล้วทำให้มี ความตระหนักในคุณค่าของงานทัศนศิลป์ ทำให้มีความ เจริญทางด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ และมีความเจริญทาง ด้านสังคมที่ติงามการเจริญของร่างกายดีขึ้น มีจินตนาการ สร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม เด็กจะมีความประทับใจในงานทัศนศิลป์ ที่สำคัญช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่อง พุทธประวัติ จาก เหตุผลที่กล่าวมา ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นทางการ ยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์สูงขึ้น และมีความพึงพอใจ ต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับ คุณค่างานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์, (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าศิลปกรรมกับการสร้าง ทัศนคติต่อตนเองและความผูกพันกับชุมชนโดยศึกษาใน 3 ประเด็น คือ 1) ศึกษาเชิงวิเคราะห์คุณค่าเชิงศิลปกรรม ของชุมชน 2) ศึกษาเชิงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณค่าศิลปกรรมกับสร้างทัศนคติต่อตนเองและความผูกพัน กับชุมชนของชาวบ้าน 3) สร้างรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง คุณค่าศิลปกรรมกับการสร้างทัศนคติต่อตนเองและความ ผูกพันต่อชุมชน

ข้อเสนอแนะ: จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้การเสริมสร้างทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ควรมีการศึกษาสภาพปัญหา ในการยกระดับคุณค่างาน ทัศนศิลป์ของผู้เรียน และทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันพัฒนาการ ยกระดับ คุณค่างานทัศนศิลป์ของผู้เรียน ดังนี้

ผู้บริหารต้องเห็นคุณค่าและความสำคัญการยก ระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ควรสนับสนุนให้ครู พัฒนา ตนเอง เข้ารับการอบรมในเรื่องของการยกระดับคุณค่า งานทัศนศิลป์ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียน ครูต้องปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ จากการ สอน ให้ปฏิบัติโดยที่นักเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องของการเชื่อมโยงภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติจนเกิดทักษะเสียก่อน ครูต้องมี กิจกรรมให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายเด็กไม่เบื่อ เช่น ปฏิบัติกิจกรรม บนมือถือ ครูต้องลดพฤติกรรมสนใจแต่นักเรียนเก่งต้องทำ ความเข้าใจกับนักเรียนที่ไม่เก่ง ว่าเขายังไม่เข้าใจตรงไหน ภายใต้อาชีพที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนพัฒนาได้เท่าเทียมกัน แต่ใช้เวลาไม่เท่ากัน จะช่วยสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนกล้า แสดงออกทางผลงานทัศนศิลป์มากยิ่งขึ้น ในการนำรูปแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างาน ทัศนศิลป์ไปใช้ ครูต้องศึกษาองค์ประกอบและขั้นตอนการ ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า เพื่อเตรียมความพร้อม ในการเตรียมเนื้อหาและสื่อการจัดการเรียนรู้ การจัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อย กระดับคุณค่างานทัศนศิลป์นี้ ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็น ความสำคัญว่า ทัศนศิลป์ช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง และสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้ การสอนโดยใช้รูปแบบการ จัดการการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ทัศนศึกษาผลิตภัณฑ์ผ้าพระบฏ ครูต้องกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการสร้างสรรคผลงานให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดรูปแบบ ใหม่ สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการยกระดับคุณค่า งานทัศนศิลป์ประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์ ผ้าพระบฏ เพื่อส่งเสริมทักษะการยกระดับคุณค่างานทัศนศิลป์ ที่เป็น มรดกทางภูมิปัญญา ให้ได้รับการพัฒนา ทำนุบำรุงสืบสาน ถ่ายทอดคุณค่า ให้คงอยู่ตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช. (2553). *มาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุนานาชาติที่เมืองนคร 2553*, 4-5.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงสร้างสรรค์ กรุงเทพมหานคร* ซีเคสมิเดีย.
- จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา. (2559). *การจดแจ้งลิขสิทธิ์*. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม, 2560, จาก www.facebook.com/CyberLawyerThai/posts/632944016852891.
- ชุตินา ธรรมชาติ. (2011). *การเรียนรู้แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม, 2560, จาก <http://sclthailand.org/Th/2011/08/student-centered-learning-demystifying-the-myth/>
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทวินทร์ เอี่ยมมี. (2536). *การพัฒนาแบบเรียนทางศิลปศึกษาเรื่องการเรียนรู้คุณค่าทางศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์. ไทยปีพิมพ์ 2536.
- บ้านจอมยุทธ. (2543). *คุณค่าของศิลปะไทย*. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม, 2558, จาก https://www.baanjomjut.com/library_2/extension4/the_visual_aesthetics/12.html.
- เพ็ญนิดา ไชยสายัณ. (2552). *การคิดเชิงสร้างสรรค์*. สืบค้นเมื่อ 17 มีนาคม, 2558, จาก <https://sites.google.com/a/srisongkram.ac.th/athittiyakornph15/w9>.
- รัตนา สิงห์กุล. (2547). *การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. วารสารวิชาการและวิจัย.
- วัฒนาพร ระจับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟ เพรส.
- วัฒนาพร เชื้อนสุวรรณ. (2555). *ทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม, 2559, จาก <http://www.media.rmutt.ac.th/wbi/Education/art.htm>.
- วิมล คำศรี. (2557). *ปัญหาการยกระดับคุณภาพงานทัศนศิลป์*. ครูชำนาญการพิเศษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. อำเภอเมือง. จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์เชิงลึก.
- วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา. (2545). *การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร ภาควิชา การศึกษา นอกโรงเรียน*, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2545.
- วาที ทรัพย์สิน. (2557). *ปัญหาการยกระดับคุณภาพงานทัศนศิลป์ของผู้เรียน*. ครูชำนาญการพิเศษศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์เชิงลึก.
- ศุภักษร ฟองจางวาง และกอบสุข คงมันัส. (2559). *การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง การเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานด้วยภาษาจาวาสคริปต์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วารสารวิชาการ, 9 (3), 25-29.
- ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าศิลปกรรมกับการสร้างทัศนคติต่อตนเองและความผูกพันกับชุมชน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). *เพิ่มมูลค่าผลผลิตและออกแบบผลิตภัณฑ์* สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2558, เข้าถึงจาก <http://www.ismed.or.th>.
- สืบพงศ์ ธรรมชาติ. (2556). *ประเพณีมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2559*. สืบค้นเมื่อ 29 กุมภาพันธ์, 2559, จาก <https://www.wu.ac.th/th/news/8439>.

- สุวัฒน์ ทรงเกียรติ. (2557). *ปัญหาการยกระดับคุณภาพงานทัศนศิลป์*. ครูชำนาญการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. อำเภอเมือง. จังหวัดภูเก็ต. สัมภาษณ์เชิงลึก.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาระบบความคิด*. กรุงเทพมหานคร: ภาพิมพ์.
- อำนาจ นวลอนงค์. (2557). *ปัญหาการยกระดับคุณภาพงานทัศนศิลป์*. ครูชำนาญการพิเศษ. วิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์เชิงลึก.

References

- Aeanmee, Thewin. (1993). *Development of Art Book on Learning Value of Art for Grade 11*. Thesis Database. Thai Pi Pim. 1993. (In Thai).
- Banjomyut. (2000). *The Value of Thai Art*. Search on July 27, 2015, https://www.banjomyut.com/library_2/extension4/the_visual_aesthetics/12.html. (In Thai).
- Chaisayan, Phennida. (2009). Creative thinking. Search on March 17, 2015, from <https://sites.google.com/a/srisongkram.ac.th/athittiyakornph15/w9>. (In Thai).
- Charoenwongsak, Kringsak. (2002). *Creative thinking*. Success Media. (In Thai).
- Damsri, Wimol. (2014). *Problem Raising the Value of Visual Arts*. Senior Professional Level Teacher. Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province. Depth interview. (In Thai).
- Driscoll, M. (2002). *Blended Learning : Let's Get Beyond the Hype*. [Online]. Available: https://www07.ibm.com/services/pdf/blended_learning.pdf, [2016, August 27]. (In Thai).
- Fongjangwang, Supasorn and Kongpanat, Kopsuk. (2016). *A Study of the Composition of Integrated Teaching Styles using Cooperative Learning: Basic Programming with Javascript for Garde 9*. Academic Journal, 9 (3), 25-29. (In Thai).
- Garnham, C. & Kaleta, R. (2002). Introduction to Hybrid Courses. *Teaching with Technology Today*, 8(6),17-19.
- Hancock. (2001). *The study of the 4-MAT study on the number of times the off-school teacher in elementary school 5-6 and grade 1*. Vancouver: The University of British Columbia.
- Intellectual Property Registration. (2016). *Copyright Registration*. Search on January 13, 2017, from www.facebook.com/CyberLawyerThai/posts/632944016852891. (In Thai).
- John Dewey. (1959). *Experience and Education*. New York: Macmillan.
- Kheammanee, Thitsana. (2007). *Teaching Science: Knowledge for Managing the Effective Learning Process*. The 5th Edition. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai).
- Khiansuwan, Wattanaporn. (2012). *Visual Elements and Art Elements*. Search on January 12, 2016, from <http://www.media.rmutt.ac.th/wbi/Education/art.htm>. (In Thai).
- Kriarnakin, Sakda. (2009). *The Relationship between Artistic Value and Self-Image and Commitment to the Community*. Chulalongkorn University. (In Thai).
- Ministry of Education (2009). *Basic Education Core Curriculum 2009*. Bangkok : The Agricultural Cooperative Federation Printing House of Thailand. (In Thai).

- Moonkham, Suwit and Moonkham, Arathai (2002). *21 How to Manage Learning for Developing the Thinking System*. Bangkok : Phapim. (In Thai).
- Nuananong, Amnuay. (2014). *Problem Raising the Value of Visual Arts*. Senior Professional Level Teacher. Nakhon Si Thammarat Arts and Crafts College, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province. Depth interview. (In Thai).
- Pathumcharoenwattana, Weerathep. (2002). *Development of Informal Learning Resources in Bangkok Metropolis, Non-formal Education*, Faculty of Education, Chulalongkorn University, 2002. (In Thai).
- Rangubtuk, Wattanaporn. (1999). *Student-Centered Teaching Plan*. Bangkok : Love & Lips Press. (In Thai).
- Singh, H. (2003). Building Effective Blended Learning Programs. *Educational Technology*, 43 (6), 51-54.
- Singhakul, Rattana. (2004). *Student-Based Learning Management*. Journal of Science and Research. (In Thai).
- Slavin E. (1987). Cooperative Learning and Cooperative School. *Educational Leadership*, 8 (4), 11-14.
- Small and Medium Enterprises Development Institute. (2015). *Increase Value and Product Design*. Search on January 24, 2015, from <http://www.ismed.or.th>. (In Thai).
- Songkriat, Suwat. (2014). *Problem Raising the Value of Visual Arts*. Senior Professional Level Teacher. Phuket Rajabhat University, Mueang District, Phuket Province. Depth interview. (In Thai).
- Subsin, Watee. (2014). *Problem Raising the Value of Visual Arts*. Senior Professional Level Teacher. Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Mueang District, Nakhon Si Thammarat Province. Depth interview. (In Thai).
- Thammachat, Suebpong. (2013). *Makhabucha Fabric Parade to Relic at Nakhon Si Thammarat 2016*, Search on February 29, 2016, from <https://www.wu.ac.th/th/news/8439>. (In Thai).
- Thammachat, Chutima. (2011). *Student-centered learning*. Search on January 28, 2017, from <http://sclthailand.org/Th/2011/08/student-centered-learning-demystifying-the-myth>. (In Thai).
- Tourism Authority of Thailand, Office of Nakhon Si Thammarat Province. (2010) *The International Makhabucha Fabric Parade to Relic at Mueang Khon 2010*, 4-5. (In Thai).